II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/1299,

24. märts 2022,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, milles määratakse kindlaks kauplemiskohtade positsioonide haldamise kontrolli sisu

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL, ([1]) eriti selle artikli 57 lõike 8 neljandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2021/338 ([2]) on sätestatud direktiivi 2014/65/EL artikli 57 muudatused seoses positsioonide haldamise kontrolliga.

(2) Vastavalt direktiivi 2014/65/EL artikli 57 muudatustele peavad kauba tuletisinstrumentidega kauplevad kauplemiskohad kehtestama tõhusad positsioonide haldamise kontrollid ja neid kohaldama, et ennetada ja käsitleda nõuetele mittevastavat kauplemist, toetada nõuetekohaseid hinnakujundus- ja arveldustingimusi ning tagada turgude tõhusus.

(3) Tõhus positsioonide haldamise kontroll hõlmab näiteks õiguslikku korda positsioonide lõppomanike ja emaettevõtjate andmete kogumiseks ja kasutamiseks, samuti tehnilisi meetmeid, näiteks aruandeid ja parameetreid näiteks positsioonide koondpaneeli koostamiseks. Seetõttu peaksid tõhusad positsioonide haldamise kontrollid olema tihedalt seotud kauplemiskoha pideva järelevalvega ja tuginema sellele.

(4) Tagamaks, et positsiooni olemasolu hinna leidmise protsessi põhjendamatult ei mõjuta, ning selleks, et teha kindlaks positsioonide kuhjumine, mis võib põhjustada hinnamoonutusi, turuga manipuleerimist või muid kuritarvituslikke kauplemistavasid, peaksid kauplemiskohad olema teadlikud suurtest positsioonidest, mida hoiavad positsioonide lõppomanikud ja emaettevõtjad füüsiliselt arveldatavates kaubatuletisinstrumentides, ning nende positsioonide hoidmise põhjustest. Kuna aluseks oleva füüsilise kauba tegelikule pakkumisele seab piirid pakkumise piiratus, on füüsiliselt arveldatavad kaubatuletisinstrumendid vastuvõtlikumad nõuetele mittevastavatele kauplemistavadele, nagu turu mõjutamine hinnasurve või suurte varude kokkuostu kaudu, kus vastaspooled kasutaksid valitsevat seisundit, et määrata kunstlikult kaubatuletisinstrumendi või aluseks oleva kauba hind. Seetõttu tuleks suured positsioonid kindlaks teha nii nende kaubatuletisinstrumentide puhul, mis on loodud füüsiliseks arveldamiseks, kui ka nende kaubatuletisinstrumentide puhul, mida saab füüsiliselt arveldada ostja või müüja valikul.

([1]) ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/338, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL seoses teabele esitatavate nõuete, tootejuhtimise ja positsioonipiirangutega ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/878 seoses nende kohaldamisega investeerimisühingute suhtes, et aidata kaasa COVID-19 kriisist taastumisele (ELT L 68, 26.2.2021, lk 14).

(5) Selle, mis on suur positsioon, peaksid otsustama kauplemiskohad, võttes arvesse asjaomase turu suurust ja koosseisu. Selleks peaksid kauplemiskohad kehtestama kvalitatiivsed või kvantitatiivsed kriteeriumid, mida kasutatakse selliste suurte riskide kontsentreerumiste kindlakstegemiseks, ning kehtestama menetlused kõigi kelle tahes omanduses olevate positsioonide tuvastamiseks, mis ületavad eelnevalt kindlaksmääratud vastutustasemeid. Kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed kriteeriumid võivad muu hulgas olla kaubatuletisinstrumendi kogu avatud positsiooni suurus, positsiooniomaniku osa positsioonis, turgude volatiilsus ja aluseks oleva kaubaturu omadused. Selliste tasemete ületamise korral peaks kauplemiskoht püüdma mõista selle suure positsiooni kujunemise põhjuseid. Selleks peaks kauplemiskoht hindama, kas ta peab nõudma selle suure positsiooni omanikult lisateavet, võttes eelkõige arvesse seda, kui sageli ületavad selle isiku hoitavad positsioonid vastutustasemeid ja seda, mil määral neid ületatakse. Selline teave võib muu hulgas hõlmata positsioone seotud toodetes, avatud positsiooni majanduslikku põhjust ja tegevust seotud aluseks oleval kaubaturul. Kauplemiskoht peaks võtma juba olemasoleva või teabenõude kaudu kogutud teabe põhjal vajaduse korral asjakohaseid meetmeid.

(6) On oluline, et kehtestatud vastutustasemed oleksid sihtotstarbe jaoks piisavad ja tõhusad, ning et pädevat asutust teavitataks nende vastutustasemete kehtestamise ja ajakohastamise metoodikast.

(7) Käesolev määrus põhineb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(8) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on korraldanud käesoleva määruse aluseks oleva regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avatud avalikud konsultatsioonid, analüüsinud võimalikku asjaomast kulu ja kasu ning küsinud nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010 ([3]) artikli 37 kohaselt loodud väärtpaberituru sidusrühmade kogult,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Üldised järelevalvekohustused

Kauplemiskohad peavad kehtestama korra positsioonide lõppomanike ja emaettevõtjate positsioonide pidevaks jälgimiseks igas kauplemiskohas kaubeldavas kaubatuletisinstrumendis.

Artikkel 2

Vastutustasemed

1. Oma positsioonide haldamise kontrolli osana kehtestavad kaubatuletisinstrumentidega kauplemist pakkuvad kauplemiskohad vastutustaseme hetkekuul, nagu on määratletud komisjoni delegeeritud määruse 2022/1301 ([4]) artikli 2 lõikes 3, ning muudel kuudel, nagu on määratletud delegeeritud määruse 2022/1301 artikli 2 lõikes 4, kauplemiseks kättesaadavaks tehtud kaubatuletisinstrumentidele, mis on füüsiliselt arveldatavad, või mida saab füüsiliselt arveldada.

2. Lõike 1 kohaldamisel on vastutustase positsioonide lõppomaniku või emaettevõtja poolt kaubatuletisinstrumendis hoitava netopositsiooni tase, mille ületamise korral võib kauplemiskoht nõuda lisateavet vastavalt lõikele 3.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

([4]) Komisjoni 31. märtsi 2022. aasta delegeeritud määrus 2022/1301, millega muudetakse delegeeritud määruses (EL) 2020/1226 sätestatud regulatiivseid tehnilisi standardeid seoses teabega, mis tuleb bilansiliste sünteetiliste väärtpaberistamiste puhul esitada kooskõlas standardväärtpaberistamise teate nõuetega (ELT L 197, xx.xx.2022, lk 10).

3. Kui positsioonide lõppomaniku või emaettevõtja netopositsioon lõikes 1 osutatud kaubatuletisinstrumendis ületab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt hetkekuuks või muudeks kuudeks kehtestatud vastutustaset, hangib kauplemiskoht vajaduse korral teavet selles kaubatuletisinstrumendis hoitava positsiooni laadi ja eesmärgi kohta.

Hinnates, kas teabe hankimine on asjakohane, võtab kauplemiskoht arvesse seda, kui sageli ja millises ulatuses on sama positsioonide lõppomanik või emaettevõtja vastutustasemeid ületanud ja muud olemasolevat asjakohast teavet.

Artikkel 3

Vastutustasemete läbivaatamine ja aruandlus

1. Kauplemiskohad hindavad igal aastal artikli 2 lõike 1 kohaselt kehtestatud vastutustasemete asjakohasust ja mõjusust.

2. Kauplemiskoht teavitab oma pädevat asutust metoodikast, mida kasutatakse artikli 2 lõikes 1 osutatud vastutustasemete määramiseks.

3. Kauplemiskoht teavitab igal aastal oma pädevat asutust vastutustaseme ületamise juhtude arvust, artikli 2 lõike 3 kohaselt esitatud lisateabe nõuetest ja artikli 2 lõike 4 kohaselt võetud meetmetest.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 24. märts 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN